

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

วันอังคารที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๕ คณะกรรมการได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๕ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. พิจารณาดำเนินการ เสนอแนะ และเร่งรัดผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็น “ป่าครอบครัว - รัฐได้ป่า ประชาชนมีรายได้” โดยเชิญ ผู้แทนภาคประชาชน และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) และกรมส่งเสริมการเกษตร มาให้ข้อมูลต่อที่ประชุม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรับทราบข้อมูลในโครงการไม่มีค่า ป่าครอบครัว ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสกลนคร และจังหวัดสงขลา และแนวทางการรับขึ้นทะเบียนเป็นเกษตรกรของประชาชน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนสร้าง/เพิ่มพื้นที่ป่า ในที่ดินของตนเอง และทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ดังนี้

๑. โครงการไม่มีค่า ป่าครอบครัว ในพื้นที่หมู่ที่ ๒ บ้านหนองหิน ตำบลคู อำเภอบางขัน จังหวัดศรีสะเกษ

โครงการดังกล่าวเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นการปลูกรอบคันทนา โดยปลูกพืช ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง ปัจจุบันมีสมาชิกเครือข่ายประมาณ ๒๐๐ - ๓๐๐ คน ในพื้นที่ตำบลคูประมาณ ๕๐๐ ไร่ และมีการดำเนินกิจกรรมมาอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณและองค์ความรู้จากภาครัฐ และภาคส่วนต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นและศูนย์เรียนรู้ แต่ยังมีปัญหาการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกไม่มีค่า ซึ่งจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนสร้างและเพิ่มพื้นที่ป่าในที่ดินของตนเอง และทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โทรศัพท ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

๒. โครงการศูนย์เรียนรู้ป่าครอบครัว ตำบลต้นผึ้ง อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร

โครงการดังกล่าวมีเครือข่าย ๘ อำเภอ จำนวน ๓๖ แปลง เป็นป่าต้นแบบที่รักษาไว้เพื่อทำแนวกันไฟ ทำรั้ว และป้ายบอกเขต ห้ามบุกรุกพื้นที่ป่า เป็นการปลูกต้นไม้ครั้งเดียวใช้เวลา ๓ ปี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ แต่ยังไม่สามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความไม่เข้าใจของผู้นำท้องถิ่น ที่คิดว่าสามารถเข้ามาเก็บหาของป่าในพื้นที่นี้ได้

๓. โครงการพี่ร่วมยางในพื้นที่หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาพระ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

ในพื้นที่ภาคใต้ที่มีสวนยางพาราจำนวนมากจึงมีแนวคิดที่จะทำโครงการไม่มีค่า ป่าครอบครัว ซึ่งเป็นโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ องค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างหลากหลายในพื้นที่ เมื่อดำเนินการไปได้ระยะหนึ่ง พบว่ามีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นและมีความหลากหลายทางพันธุกรรมเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ซึ่งขณะนี้มีชุมชนให้ความสนใจจำนวนมาก แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

ข้อมูลของส่วนราชการ

กรมส่งเสริมการเกษตร

ชาวบ้านสามารถขึ้นทะเบียนเกษตรกรได้ เนื่องจากระบบทะเบียนเกษตรกรสามารถขึ้นทะเบียนได้จากการปลูกพืชทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นพืชไร่ ข้าว พืชผัก เห็ด แมลงเศรษฐกิจ การเกษตรต่าง ๆ รวมทั้งเกลือสมุทร สำหรับไม่ยื่นต้นต้องมีพื้นที่ปลูกขั้นต่ำ ๑ ไร่ขึ้นไป หากเป็นไม้ดอกไม้ประดับพื้นที่ปลูกขั้นต่ำ ๑ งานขึ้นไป การขึ้นทะเบียนต้องดูว่าเป็นกิจกรรมการเกษตรแบบใด เช่น ในกรณีป่าครอบครัว จังหวัดศรีสะเกษ มีการปลูกข้าวและปลูกไม้รอบคันทนา ต้องขึ้นทะเบียนในลักษณะการเกษตรผสมผสาน ป่าครอบครัว จังหวัดสกลนคร และจังหวัดสงขลา มีการปลูกต้นไม้ใหญ่และพืชหลายระดับ และมีความหลากหลายทางชีวภาพต้องขึ้นทะเบียนในลักษณะวนเกษตรหรือไร่นาป่าผสม ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร มีภารกิจในการรายงานทะเบียนเกษตรกร ไม่สามารถตั้งงบประมาณในการดำเนินการได้ หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถนำข้อมูลที่ยังทะเบียนไว้ไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ต่อไป

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) จะดำเนินการสื่อสารประชาสัมพันธ์กับสมาชิกป่าครอบครัวในพื้นที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องต่อไป

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

๒. พิจารณาดัดตามความคืบหน้าการก่อสร้างเส้นทางช่วง “แยกม่วงเจ็ดต้น - ด่านภูดู” จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยเชิญ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป่าไม้ จังหวัดอุตรดิตถ์ แขวงทางหลวงชนบทอุตรดิตถ์ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุตรดิตถ์ และศูนย์ป่าไม้อุตรดิตถ์ มาให้ข้อมูลต่อที่ประชุม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรับทราบข้อมูลความคืบหน้าการก่อสร้างเส้นทางช่วง “แยกม่วงเจ็ดต้น - ด่านภูดู” จังหวัดอุตรดิตถ์ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ข้อมูลจากจังหวัดอุตรดิตถ์

การดำเนินการในระยะสั้น การก่อสร้างเส้นทางช่วง “แยกม่วงเจ็ดต้น - ด่านภูดู” จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นการปรับปรุงถนนเดิมที่ทำไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ แต่เนื่องจากเป็นการดำเนินการโดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาต จึงต้องรอการอนุญาตให้เรียบร้อยก่อน ดังนั้นจึงไม่สามารถนำงบประมาณไปปรับปรุงซ่อมแซมได้ จังหวัดมีความต้องการที่จะพยายามผลักดันคำขอเดิมเพื่อขออนุญาตปรับปรุงซ่อมแซมถนนความยาวประมาณ ๕ กิโลเมตร แต่เนื่องจาก IEB ยังไม่ได้รับความเห็นชอบ จึงยังไม่มีเอกสารเสนอต่อกรมป่าไม้เพื่อพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินโครงการได้

การดำเนินการในระยะยาว จังหวัดได้เสนอขอให้กรมทางหลวงพิจารณารับเส้นทางนี้ไว้ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง เพื่อยกระดับเป็นเส้นทาง logistic ระดับประเทศและระหว่างประเทศ โดยสำนักทางหลวงที่ ๕ ได้สำรวจเส้นทางเดิมพบว่า มีความลาดชัน คดโค้ง ไม่เหมาะสมทางวิศวกรรมในการเชื่อมโยงเป็นเส้นทางระหว่างประเทศเห็นควรเสนอกรมทางหลวงศึกษาและออกแบบแนวทางใหม่ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการได้ภายในปี ๒๕๖๗

๒) ข้อมูลจากกรมป่าไม้

จังหวัดได้ขออนุญาตใช้พื้นที่ที่กรมป่าไม้ แต่กรมป่าไม้ไม่สามารถอนุญาตได้เนื่องจากได้มีการดำเนินการมาก่อนแล้ว กรมป่าไม้จึงได้ทำเรื่องขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี แต่เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ลุ่มน้ำชั้น ๒ จึงต้องทำ EIA เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต โดยกรมป่าไม้จะจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปทำความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อไป

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

คณะกรรมการ

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

๓. รับทราบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

๓.๑ คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการทำงาน และดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขอให้คณะอนุกรรมการทุกคณะศึกษารายงานการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐ (รอบเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๕) เป็นการล่วงหน้า

๓.๒ คณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม

- ๑) คณะอนุกรรมการกำหนดนัดประชุมในวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ เพื่อพิจารณาศึกษา (ร่าง) รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรม
- ๒) คณะอนุกรรมการอยู่ระหว่างการเตรียมการจัดสัมมนา เรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕
- ๓) คณะอนุกรรมการกำหนดเดินทางไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและการบริหารจัดการน้ำเสีย จังหวัดระยอง ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๕

๔. กำหนดวันและเวลาในการประชุมครั้งต่อไป

คณะกรรมการได้มีมติกำหนดนัดประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) ในวันอังคารที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙:๐๐ น.พิก

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๘๑๖๒ - ๓ / โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๘๑๖๓

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"